

Motion till riksdagen 2005/06:Fö5

av **Allan Widman m.fl. (fp)**
med anledning av prop. 2005/06:132

Renovering och modifiering av artillerisystemet Haubits 77B

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår regeringens proposition 2005/06:132 i dess helhet.

Motivering

Ett enigt försvarsutskott yttrade i betänkandet Försvar samt beredskap mot sårbarhet – budgetåret 2006 följande beträffande förslaget om renovering och modifiering av artillerisystemet Haubits 77B.

”I propositionen föreslås bl.a. att riksdagen skall godkänna att regeringen nästa budgetår får besluta om att utveckla och anskaffa en renovering och modifiering av artillerisystemet haubits 77 B. Endast två moderniserade haubitsbataljoner av typen 77 B/D avses emellertid att anskaffas. Antalet pjäser blir således mycket begränsat. Projektet är, såvitt utskottet erfarit, ett av de mer kostnadskrävande utvecklings- och anskaffningsprojekt som regeringen planerar att beställa nästa budgetår. Kostnaden per pjäs blir därför mycket hög. Utskottet noterar samtidigt att behovet av artilleriförband i insatsorganisationen enligt regeringens egen mening är synnerligen begränsat. Endast en fjärdedels haubitsbataljon behövs år 2008 som ett insatsförband. Varken propositionen eller den redovisning i övrigt som delgetts utskottet utvecklar projektets totala omfattning, skälen för utvecklingen och anskaffningen, eller vilka andra alternativ som kan övervägas för att modernisera artilleriet. Utskottet kan inte heller bedöma vilka framtida operativa behov som skall tillgodoses. Detta finns inte redovisat. Inga svenska artilleriförband är anmälda till några internationella styrkeregister vilket inte heller är aktuellt, såvitt utskottet kan bedöma. Den nordiska snabbinsatsstyrkan kommer inte att innehålla något haubitsförband. Utskottet har emellertid inget att invända mot att planeringen av en modernisering av artilleriet fortsätter för att vidmakthålla markstridskrafternas förmåga till indirekt eld på långa avstånd. Utskottet anser mot bakgrund av vad det ovan anförts att ytterligare underlag måste

Fel! Okänt namn på

underställas riksdagen genom en proposition innan den slutligt kan godkänna en utveckling och anskaffning av ett moderniserat haubitssystem 77 B/D. Utskottet anser att någon beställning inte får ske förrän riksdagen lämnat sitt slutliga godkännande”.

Regeringen återkommer nu med ytterligare underlag i propositionen 2005/06:132 där regeringen föreslås bemyndigas att under 2006 fatta beslut om anskaffning. I propositionen behandlas de frågor som försvarsutskottet ställt.

I propositionen bekräftas att antalet pjäser blir mer begränsat än vad som tidigare antagits. Följden blir att anskaffningskostnaden per fordon får betraktas som synnerligen hög. De eldrör som skall monteras på fordonen är anskaffade sedan tidigare.

När det gäller behovet av antal pjäser för insatsorganisationen har någon förändring inte heller skett. Insatsorganisationen är lika stor nu som då utskottet gjorde sitt första ställningstagande. Det som diskuteras nu är snarare vilken beredskapsgrad som de olika förbanden i insatsorganisationen skall ha.

Det må vara att anskaffningen skapar goda möjligheter till deltagande med artillerifunktionen i internationella insatser. Mot detta kan dock fortfarande invändas att Sverige inte anmält sådana förband till de s.k. styrkeregistren eller tycks ha för avsikt att göra detta. Vidare torde efterfrågan på sådana förband inom ramen för internationella operationer allmänt vara svag. Bortsett från granatkastare torde det indirekta understödet i dessa sammanhang oftast vara luftburet.

Därmed torde möjligheten att lufttransportera dumprarna vara av sekundär betydelse. För övrigt belyser propositionen inte heller vilka åtgärder som kan behövas för att svenska artilleriförband skall kunna integreras med andra länders system för indirekt eld. Eller vilka för- respektive nackdelar som det innebär för Sverige att utveckla egna lösningar ur reparations- och underhållsynpunkt.

Dock kvarstår, när det gäller den nationella försvarsförmågan på sikt, ett behov av indirekt understöd för markoperationer.

I det sammanhanget kan det konstateras att de två alternativ som presenterats, PzH 2000 och AS90, inte synes vara de enda som finns tillgängliga för direktanskaffning och som svarar mot de krav som ställs. Hur kostnadsjämförelserna gjorts och vad de omfattar är inte närmare beskrivet i propositionen. Det framstår dock som märkligt att, åtminstone vad anskaffningskostnaden beträffar, egenutveckling med en så begränsad serie som 24 enheter skulle vara ett billigare alternativ.

Sverige står nu inför stora utmaningar vad gäller en större förmåga till internationella insatser i allmänhet och vårt ansvar för Nordic Battle Group (NBG) i synnerhet. Ytterligare materielanskaffningar är föremål för beredning inom Regeringskansliet för att garantera fullgörandet av dessa centrala åtaganden för det svenska försvaret. Vad som i alla delar krävs för att detta skall lyckas torde heller inte vara klarlagt.

Mot bakgrund härav, och den osäkerhet som råder beträffande på vilka villkor och i vilken utsträckning som tredje land skall delta för att gå vidare med anskaffningen, talar starka skäl för att ett beslut om anskaffning bör

Fel! Okänt namn på

beredas ytterligare. När regeringen återkommer med nytt förslag till anskaffning av ett modernt artillerisystem bör utgångspunkten vara direktanskaffning och interoperabilitet med andra länders förband. En sådan utgångspunkt har stöd i den strategi för materielanskaffning som bl.a. kommit till uttryck i 2004 års försvarsbeslut.

Att som litet land försöka leda utvecklingen på en lång rad av materielområden blir kostsamt och i längden oförenligt med ambitionen att åstadkomma nödvändig, operativ effekt inom snäva, ekonomiska ramar.

Utbildning pågår fortfarande på Sveriges befintliga haubitsar. Än så länge föreligger inga tvingande hinder för att denna utbildning skall fortsätta. Det finns ett utrymme att avvakta med de stora ekonomiska ansträngningar som ett anskaffningsbeslut innebär utan att några motstående intressen lider betydande skada. Den handlingsfrihet som uppstår kan få stor betydelse för riksdagens möjligheter att fatta ett klokt beslut. Folkpartiet anser därför att propositionen bör avslås.

Stockholm den 6 april 2006

Allan Widman (fp)

Heli Berg (fp)

Runar Patriksson (fp)

Christer Winbäck (fp)

Eva Flyborg (fp)

Yvonne Ångström (fp)